

**Виходить
з 1962 р.
№ 1-3
(1429-1431)
СІЧЕНЬ
2014 рік**

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

МАЙБУТНЄ ЗА МОЛОДЦЮ: ЗА ПАТОНАМИ, ШЕВЧЕНКАМИ І ФРАНКАМИ!

Руки геть від нашої молоді! Так хочеться сказати з огляду на протиправні дії в центрі столиці України. Молодих людей, часто неповнолітніх, які ще не мають права голосу і не дуже грамотних в хитросплетіннях злочинних політехнологій, приваблюють швидкими грошами безвідповідальні сьогоднішні скоробогатки та іноземні доброзичливі-інтервенти під овечими шкурами.

Неповага до Закону Держави, до власного народу, його традицій і культури, до тих, хто ціною власного життя в тяжких боях і титанічній праці захищав і відбудовував нашу Державу — це злочин перед людьми і Україною.

Пам'ятаймо про це всі! І ті, хто давав присягу і захищав інтереси народу та Держави, й ті, хто живе під мирним небом, і не цінуючи цього великого Божого дару легковажно розхитує і так обезсилену олігархами і продажними політиканами та їх найманцями нашу Україну. Тому ще раз: руки геть від молоді! Майбутнє за молоддю, за працьовитими, талановитими патріотами, майбутніми Патонами, Корольовими, Шевченками і Франками — славними синами й дочками свого народу!

В. Савенко, доцент КНУБА

АДАПТУВАТИ ВІТЧИЗНЯНУ ЕКОНОМІКУ ДО ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ

Наприкінці грудня студенти та викладачі КНУБА зустрілися з Міністром молоді та спорту України Равілем Сафіулініним. Міністр зауважив, що є

серйозні ризики в тому, що економіка України за багатьма параметрами не здатна конкурувати з європейськими товаровиробниками. Отже, наше зав-

дання: адаптувати вітчизняну економіку до європейських стандартів. Потрібно також розширювати та поглиблювати двостороннє співробітництво з РФ. Російська Федерація є найбільш містким ринком збуту товарів традиційного українського експорту продукції агропромислового комплексу, машинобудування, металургійної та хімічної промисловості.

В ході спілкування зі студентами Міністр також окреслив основні завдання, які стоять на сьогодні перед молодіжною сферою, та шляхи їх розв'язання.

На закінчення Равіль Сафіулінін зазначив: курс на європейську інтеграцію залишається незмінним.

За прес-службою КНУБА

На часі

МІНІСТР Д. В. ТАБАЧНИК. ЗУСТРІЧ З КНУБІВЦЯМИ

Студенти Київського національного університету будівництва і архітектури побували на зустрічі з міністром Дмитром Володимировичем Табачником. З боку сьогоднішніх подій в Україні своє багачення події дає газеті Голова студентського самоврядування ФАІТ Оксана Бичкова:

до уряду Миколи Азарова. Тепер детальніше.

Мало хто знає біографію Д. Табачника в цілому. Скажіть, хто знав, що він: доктор історичних наук (1995), професор (1997), академік Академії правових наук України? Є засновником та директором громадської організації «Національний експертний інститут України», Голова Наглядової ради Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут» (2006)? Напевно, багато з вас дізналися про це щойно (=). Аж не мало хто знає про плюси цієї людини, але чимало з усього населення України сприймає його як українофоба та антиукраїнського діяча проросійської спрямованості. На це у кожного свої аргументи і причини роботи особисті висновки.

Напевно, усі з нас зараз схвилювані подіями у нашій країні: протести, мітинги і т.п. Хтось вважає це повною дурнею, просто сприймає цих людей як «стадо», а хтось до цього ставиться серйозно, патріотично і з ентузіазмом простоює на Майдані. Це ваш вибір! Але, напевно, саме ця ситуація привела нас до важливої події для студентства КНУБА — зу-

стрічі з міністром освіти і науки Д. Табачником та можливістю поставити йому хвилюючі молоді питання з галузі освіти та науки. Відбулась вона 13 грудня. Тепер трішки детальніше про це.

Зустріч тривала більше 2-ох годин. Під час неї Міністр обговорив зі студентами ряд питань, зокрема, про процес євроінтеграції України. Ось пряма мова Д. Табачника:

«Сьогодні в Києві склалася непрості ситуація. Всі говорять про необхідність переговорів. Уряд на чолі з Миколою Азаровим повністю згодний з тим, що проблеми потрібно вирішувати шляхом мирного і конструктивного діалогу. Принаймні, спробувати вислухати один одного. Але з ким вести переговори? З політиками, які на Майдані кожні кілька годин змінюють свої вимоги і дають якісь навіть своїм прихильникам, незрозумілі вказівки: а давайте захопимо КМДА; ні, краще давайте займемо урядовий квартал; давайте пройдемося колоною. З такими людьми важко вести переговори».

Напевно ця тема і обговорення було головною причиною зустрічі з студентством КНУБА. Тільки не

знаю, що від цієї розмови змінилось чи зміниться? Можливо ви дасте відповідь, почитавши далі теми розмірковування на зустрічі?

За словами Д. Табачника, опозиціонери захищають інтереси тільки невеликої категорії українських громадян. Ефективним буде діалог зі студентами. І зустрічаючись зі студентами різних вузів, члени Уряду прийшли до висновку про те, що, по суті, молодь хвилюють такі питання: де ми знаходимося в процесі євроінтеграції; пов'язано це з візовим режимом, що відбулося в ніч з 29 на 30 листопада на Майдані?

Не побарився з відповідями міністр, підготувався дуже добре. Ото ж, відповіді:

«У проекті Угоди про асоціацію немає ні слова про візовий режим», — зазначив Д. Табачник.

Отже, будемо вірити на слово. Також за словами міністра: найближчим часом урядова делегація знову відвідає Брюссель. Технічна робоча група вже почала працювати над загальною дорожньою картою переговорів. Без всяких сумнівів під час переговорів буде знайдено спільну мову, і вже навесні або влітку наступного року Україна на решті підпише цю історичну угоду на вигідних для економіки нашої держави умовах, і з часом увійде до складу європейської сім'ї, як її повноправний член.

Ну, а ми як завжди, просто буде-

мо надіятись на краще і вірити черговим словам політиків!

Щодо подій на Майдані вночі з 29 на 30 листопада Д. Табачник зазначив: «на жаль, правоохоронці не змогли обійти провокацій збоку радикальних політичних угруповань. Іде слідство. Його веде Генеральна прокуратура. І всі, хто допустив жорстокість, будуть притягнуті до відповідальності залежно від ступеня вини».

Ну, що ж, міністр сказав — міністр зробить, ми на це дуже сподіваємось і віримо, що його слова не просто повітря... Думаю, робити висновки з цього не потрібно, кожен їх уже давно зробив для себе сам.

Крім того, Дмитро Табачник відповів на ряд запитань студентів, зокрема, про навчання в магістратурі, видачі додатка до диплома європейського зразка, збільшення розміру стипендії, впровадження електронного студентського квитка, проходження практики та працевлаштування після закінчення вузу.

Відповіді були, звичайно, позитивні для кожного студента, хто запитав, але чи будуть вони підкріплені діями? Будемо спостерігати усі разом та просто вірити, надіятись і чекати результатів зустрічі.

Отже, тепер підведемо підсумки. Звичайно, увага міністра до студентів — позитивний крок вперед до порозуміння з молоддю, але чи ця зустріч дасть результати? І чи це «розуміння» підтвердиться діями і рішеннями міністра? Насправді, виникає низка питань після зустрічі, на які, напевно, мало хто зможе дати відповідь. Але головне питання турбує: як ви вважаєте, зустріч щось змінить? І чи варто було взагалі її проводити?

А особисто мені, як студентці, дуже жаль, що нестабільна ситуація в країні змусила Д. Табачника провести «круглий стіл» з студентством КНУБА. Після зустрічі, звичайно, були і позитивні думки щодо самої особистості міністра, але щодо змін в освіті після таких бесід — віриться мало...

Оксана Бичкова,
кореспондент газети «А+Б»

Читацькі думки

«ЩОБ ПОГУБИТИ НАЦІЮ —
ПОЗБАВ ЇЇ ІСТОРІЇ»

8 грудня в центрі Києва стався акт варварства: українська столиця позбулася головного нагадування про радянську епоху. Близько 18.00 на Бессарабській площі був знесений пам'ятник Володимиру Леніну, встановлений в далекому 1946 році. Відповідальність за руйнування пам'ятника Леніну взяли на себе активісти ВО «Свободи».

Майже відразу ж до газети «Архітектура і Будівництво» стали надходити листи. Вони відображали ставлення представників колективу КНУБА до знесення пам'ятника. Скажемо відразу: майже всі — і викладачі, і студенти, і співробітники нашого закладу негативно поставилися до руйнування пам'ятника В.І.Леніну. Публікуємо невеликий уривок з листів. Невеликі тому, що багато читачів газети через емоції писали дуже об'ємно.

Альона Петрищева, студентка КНУБА:
Навколо цієї фігури — багато суперечок. Одні називають його генієм, інші — лиходієм. Прихильники Леніна обожнюють його, противники — проклинають...

Микола Григорович П. (КНУБА):
Війна з пам'ятниками — це завжди варварство. Дві групи людей в масках зачепили тросами пам'ятник і скинули його з п'єдесталу.

талу. Пам'ятник пробив гранітні плити, які оточували його основу. Одразу ж статую розбили молотом, а шматки, що відколотися від монумента, люди, які знаходилися на місці, тут же почали розбирати на сувеніри.

Наш київський пам'ятник Леніну — це, в першу чергу, створення геніального скульптора. По — друге, це пам'ятник великій людині, яка увійшла в історію. По — третє, це

Думка спеціаліста

ВСТАНОВЛЕННЯ ЧИ ЗНЯТТЯ
МОНУМЕНТІВ — ПРЕРОГАТИВА
ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

З того часу, як після знесення пам'ятника Леніну, редакція газети стала отримувати величезну кількість листів, ми вирішили провести бліц-інтерв'ю з доктором архітектури, професором, завідувачем кафедри Миського будівництва університету Миколою Мефодієвичем Дьомінім. Читайте відповіді професора.

Микола Мефодієвичу, як Ви ставитеся до руйнування пам'ятника В.І.Леніну в центрі Києва?

Пам'ятник В.І.Леніну на бульварі Т.Шевченка, виконаний з червоного граніту (1946р.). Це — зменшена авторська копія скульптури академіка С.Меркурова (автори О.Власов, В.Єлізаров) та найбільш спірний Київський монумент, який кілька разів пошкоджували.

Пам'ятник не внесено до Державного Реєстру пам'яток нерухокої культурної спадщини України (історико-містобудівні дослідження Києва/за ред. В.В.Вегерського, відп. за випуск О.М.Сердюк/- К.:2011). (Довгий час монумент значився в реєстрі пам'яток національного значення. Третього серпня 2009 року постановою Кабінету Міністрів України Юлії Тимошенко монумент був виключений з реєстру — від ред.)

Збудований у перший рік після закінчення Другої Світової війни, як один із перших елементів відбудови і благоустрою центру зразкового міста пам'яток Леніну, не будучи формально об'єктом культурної спадщини, є знаковим об'єктом в структурі ансамблю вулиці Хрещатик. За своїми художніми якостями пам'ятник належав до невеликої кількості мистецьких творів свого жанру. Історія має багато прикладів знищення грандіозних символів непопулярних політичних реліктів звісно, при потуранні або безвідповідальності бездарної влади. Як приклад, далеко ходити не треба. Досить зга-

дати сумнозвісних варварів, вандалів, або тих самих більшовиків — стрільців, які оскільки крушили пам'ятки історії і культури.

Діяти їхніми методами, а отже, бути подібними до них аморально і принизливо, а головне безглуздо. Історію неможливо змінити, її треба сприймати такою як вона є. Розуміння і зважливих людей історія застерігає від прикрих помилок.

Чи вважаєте Ви, що це вандалізм?

Нічого, крім огидливості, незалежно від того, що це за пам'ятник, подібні акції у людей, викликати не можуть. Вирішувати питання про встановлення чи зняття монументів є прерогатива спеціально уповноважених органів державної влади. Увіковічення суспільно значущих подій, персон, або ліквідація тих, що існують у демократичному суспільстві вирішуються консенсусом — суспільною згодою. Можливо, шляхом референдуму.

Чи потрібно карати винних за такі дії?

Покарання має бути зрозумілим покаранням. Карати стрільчиків або тих, кого презирливо кличуть «титушками», безглуздо. Їх треба виховувати. Що ж стосується до організаторів та провокаторів — інша справа. Вони, безумовно, мають бути притягнуті до кримінальної відповідальності.

М.М.Дьомінім,
доктор архітектури, професор

3 перших вуст

«ПРИКРО ЦЕ ЧИТАТИ І ЧУТИ»

Я чуюся в нашому універсі. І мені прикро читати і чути, що у всіх побиттях на Майдані винні «беркутівці». Це все неправда. І я хочу про це розповісти нашим студентам, викладачам і співробітникам.

Мій старший брат служить у підрозділі міліції спеціального призначення «Беркут». Брат розповідає, що йому так досадно чути, що вони, нібито, калічать демонстрантів, але ніхто з газетярів не показує і не говорить, як підривали і палили саме цей підрозділ. Влад розповідав, як під Кабміном звучали німецькі наступальні марші та майорили прапори зі свастика-

ми і рунами третього рейху. Але ні по одному каналу це не показували.

Ніхто не бачив, як 18-річного сержанта-солдата фактично розіп'яли на решітці на воротах в арці на вході в один з двориків... Ці фашисти буквально розірвали автобус, в якому знаходився з десяток «беркутівців». Хлопцям під броньовані пакети, а спецпідрозділ «Беркут» 20 хвилин не міг до них прорватися.

Жоден телеканал не показував поламани руки і ноги «беркутівців», сотні пробитих шоломів і обгорілих тіл в опікових відділеннях. Постійні

символ того, що наша країна була однією з найбільших держав на планеті. Плюйте не плюйте, але це ім'я залишиться в історії на століття. Пишатися цим треба!

Анна Володимирівна С. (КНУБА):
Монумент був зроблений з рідкісного матеріалу — карельського кварциту, з нього будували Мавзолей у Москві. Автор пам'ятника — скульптор Сергій Меркуров. Пам'ятник цей внесений до списків всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Перший випадок в новітній історії знесення пам'ятників ЮНЕСКО був, коли таліби в Афганістані з танків розстріляли наскальне зображення Будди. І другий — коли у Києві, в центрі Європи, зруйнований пам'ятник Леніну...

Марьяна Терезюк, 1 курс КНУБА:
Хочу зазначити, що пам'ятник Леніну перш, ніж потрапити до Києва, побував на всесвітній виставці 1939 року в Нью-Йорку, де разом із пам'ятником Сталіну знаходився в радянському павільйоні... Я б дуже хотіла, щоб його поновили, бо з дитинства пам'ятаю його на цьому місці.

Василь Дарканов, V курс КНУБА:
«Я завжди вважав, що нам заважають жити злодії і дурні, а виявилось — пам'ятники. З цього можна зробити припущення, що кількість дурнів збільшилася. А це якраз те, що потрібно для управління масами. Вірною дорогою йдете, тупаки»...

Закінчення на 4-ій стор.

Думка ветерана

ЛЕНІН ЖИВИЙ В НАШИХ
СЕРЦЯХ І СПРАВАХ

Я засуджую акт вандалізму проти пам'ятника В.І.Леніну в Києві. Жалюгідні люди скоїли тяжкий злочин проти людства, проти пам'яті одного з найвидатніших учених-теоретиків і практиків, революціонера і вождя трудящих в нашій країні і в усьому світі.

Розташування пам'ятника на розі основних центральних магістралей має вдале виховне значення. Ряд поколінь трудящих XX-XXI століть в умовах Києва брали зобов'язання на добрі справи і звітували про виконання під час урочистих проходжень Хрещатиком в пам'ятні дати нашої історії. До того, як навчитися читати, я пізнавав Леніна по фотографіям серед інших людей, чув про його добрі справи.

Мені знайомий голод і його причини в умовах Києва, колективізація та індустріалізація в нашій країні, вирішення національних питань. В роки війни я допомагав підпільникам і партизанам, брав участь у відбудові Хрещатика та ін. І все це виконувалося під прапором Леніна з його іменем в серці.

Досвід побудови досконалих спітовариства народів у великій державі СРСР підтвердив правильність ленінських ідей. Пам'ятнику Леніну — бути, як дороговказу до майбутнього!

Ю.О.Піщаленко,
учасник Великої Вітчизняної війни,
професор КНУБА, академік
будівництва, пенсіонер

Пошта редакції

ЩО БУДЕ З НАШОЮ
УКРАЇНОЮ?

Країна зустріла Новий рік. Але з відходом старого року залишилася тривога за долю країни, нашої України. Звучить це занепокоєння у всіх листах читачів, що отримала «Архітектура і Будівництво» за останні два-три тижні. Критична маса листів з однаковими питаннями: Що буде з Україною? Чим закінчиться Майдан?

Іван Картушев, 2 курс КНУБА:
«Будувати Європу в Україні»

Дивлюся по телевізору, що діється на Євромайдані, і думаю: а через що весь сир-бор розгорівся? — Хочуть жити, як у Європі? Будь ласка, хто заважає? А то ж багато хто хоче жити, як в Європі, а працюють по-українськи... Наприклад, поставили недавно батькам нові вікна та двері, обіцяли «європейську якість», за що заплатили 12 тис. гривень. Але вікна виявилися нежесткі, на кухні утворилася щільна, з якої дуло, двері теж не закривалися щільно... Вже місяць мама не може додзвонитися до фірми, вони не беруть трубку.

Хто заважає нашим фірмачам працювати на совість? Чи зміниться їхня психологія, якщо ми підпишемо угоду з ЄС? Треба будувати Європу в Україні, а починати потрібно з себе, зі своєї роботи. Тоді все буде у нас добре. А то стирчали на майдані за 200 грн. в день...

Василь,
завідувач лабораторією КНУБА:

«Сподіваюся на перемогу опозиції»

Що буде з Україною? Сподіваюся на перемогу опозиції. На зміну уряду і президента. На підписання договору про Асоціацію з ЄС. На верховенство закону. Вибори? Марно — підтасують. Референдум? Ні, вважаю, що його проводити не треба, народ і так на Майдані і по всій країні висловив своє бачення майбутнього України. Чи читав я договір про Асоціацію? Я і без нього знаю, що в Європі краще.

Валерій Михайлович,
співробітник університету:

«Київні Майдан не підтримують»

Нічого не вийде в тих, хто на Майдані, тому що вони стоять, а влада робить свою справу. Опозиція, яка це все затіяла, ніяк кірсел не поділять. Спонсори закордонні, схоже, видохлися. Київні в більшості своїй Майдан не підтримують. Екстремізм «нациків» нам не по нутру. Існуюча влада, звичайно ж, не влаштує, але Майдан не запропонував країні лідерів.

Валерій Цюрупа, випускник КНУБА:

«Нехай летять до Вашингтона»

Я думаю, майданитим потрібно влаштувати майдан в США: захопити там Білий дім, влаштувати в ньому бомжатник, в центрі Вашингтона набувати барикади, в парках лавочки поламатися... «Щоб був сильнішим смрад, паліть в бочках все підряд». Повалити статую Свободи, розбити її на шматочки і продати за бакси. Як там будуть розганяти, чи буде Маккейн кричати: «Не чапайте мирних демонстрантів!»

Вадим Дмитренко, 4 й курс КНУБА:

«Побачив побище»

У день Хрещення поїхав на Майдан. Давно не був там, бо переживав від вигляду забрудненого міста мого дитинства. Всі по ТВ твердять, що «це була мирна хода. Мовляв, хлопці пройшлися б — і нічого більш». Навпевно, знайдуться ті, хто повірить у цю нісенітницю. Але я побачив побище: бойовики в масках, озброєні бітами і металевими прутами, рушили лівою від стадіону «Динамо» по Петровській алеї. Кричали «Смерть ворогам», проходячи під «Мостом закоханих», де стояло одне з підрозділів ВВ. Виламували якимись гострими палицями старовинну київську бруківку, викладену ще в 18-м столітті бургомістром Києва І.Фундуклеєвим. Все це відбувалося абсолютно безкарно. Я думаю, що «якщо захотіли просто пройтися», навіщо брати такі гострі пристосування. Адже вилати бруківку... Потім стали кидати в міліціонерів ще й тротуарну плитку, пляшки з бензином і бити їх арматурою... На одному з бійців розбили пляшку із запальною сумішшю. Тут же натовп вибухнув захопленим гулом...

Дмитро Цуркан, студент КНУБА:

«Якби Київ був їх рідним містом, то не знищували б його так»

Ми з батьком, гуляючи по місту ввечері в неділю Хрещення, розпитали у 16-17 — річного хлопця — майданівця як все почалося. — Ми відразу йшли штурмувати Верховну Раду, але нас не пропустили, після чого ми поперли на ментів. Через деякий час ми побачили частину бойовиків біля метро на «Арсенальній» з важкими ланцюгами, що бовтаються в руках. Тут оборону тримав підрозділ спецназу ВВ «Гепард», штурму не послідувало. А вранці поїхав до бабусі, що живе біля національного музею України. Побачив обгорілі остови автобусів, усіяна каменюками вулиця, вирвані металеві стовпи, обгорілий шолом одного з бійців «Беркуту». Якби для лів'яв'яв це було рідне місто, вони його так не знищували б!

Обробив листи **Тарас Тараненко,**
студент КНУБА

Максим Зорепад,
студент III курсу КНУБА

РІК ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

У березні 2014 року Україна святкуватиме визначну дату — 200-річчя з дня народження великого українського поета, прозаїка, художника і громадського діяча зі світовим ім'ям — Тараса Григоровича Шевченка. 2014-й в Україні оголошено Роком Тараса Шевченка.

Так, серед яскравих культурних подій: нові постановки музично-поетичних композицій, театралізованих вистав, концертних програм за творами Т.Г.Шевченка в муніципальних театральних концертних установах. У Національній філармонії України буде представлена нова концертна програма народного артиста України Фемія Мустафаєва «Шевченко пісні», а також концерт Київської дитячої філармонії, присвячений 200-річчю з дня народження Т.Шевченка. Творчі спілки столиці проведуть літературно-мистецький фестиваль «Поетична весна в Києві», Міжнародний фестиваль «Музичні прем'єри сезону», присвячений 200-річчю з дня народження Тараса Шевченка. Відбудеться третя асамблея української хорової музики, присвячена ювілейному дню народження Кобзаря, фестиваль мистецтв «Шевченківський березень».

У Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля в лютому-березні 2014 відбудеться ряд заходів, присвячених особистості й творчості Великого Кобзаря. Будуть проведені: літературний конкурс «Слово Шевченка сьогодні»; Конкурс перекладу творів Т.Г.Шевченка за участю української діаспори США і Канади «Літературна спадщина Великого Кобзаря мовами світу»; Кураторська година «Мій Шевченко»; Загальноуніверситетський вечір «Співець душі народної»...

Всім відомо, що попри короткий життєвий шлях, Тарас Шевченко залишив великий відбиток у літературі і художньому мистецтві. Шевченко писав, в основному, в жанрі поеми («Гайдамаки», «Сон», «Катерина» тощо), Балади («Причинна»), повісті («Княгиня», «Музикант»). Загальновідомі збірки його віршів — «Кобзар» (рання творчість), «Три літа», «В казематі» (написані в ув'язненні).

Тарас Шевченко — автор понад 1000 художніх робіт, в основному, це пейзажі, портрети, жанрові малюнки. Він досконало володів технікою написання картин олівцем, пером, аквареллю та олією. Шевченко було присвоєно ступінь академіка з гравірування.

Тарас Шевченко — геній планетарного масштабу. Його праці перекладені на багато мов світу. У багатьох державах за межами України встановлено пам'ятники Шевченку. На честь поета названо парки, вузи, бульвари, театри і вулиці. Всього більш ніж 100 назв і заходів.

Підготувала К.Гречин, студкор газети, випускниця КНУБА

200-ліття Т.ШЕВЧЕНКА В КНУБА

Кафедра українознавства Київського національного університету будівництва і архітектури вже спланувала заходи, які проводитимуться разом зі студентами і викладачами під час 200-річного ювілею нашого видатного поета — Тараса Григоровича Шевченка.

Серед них: круглий стіл «Національна духовна творчість Тараса Шевченка»; конкурс на краще читання віршів Т.Г.Шевченка іноземними студентами університету; Вечір, присвячений 200-літньому ювілею з

дня народження поета, прозаїка, художника Т.Г. Шевченка; круглий стіл «Поезія Тараса Шевченка — літературне пророчтво» і ін.

В.Дергач, лаборант кафедри українознавства

Тарасова родня

РОССОШЬ В XIX ВЕКЕ ГОСТЕПРИИМНО ПРИЮТИЛА КРОВНУЮ РОДНЮ ВЕЛИКОГО ПОЕТА

У Тараса Григорьевича Шевченка не сложилась собственная семья. Семейный род Шевченко продолжили дети его сестёр и братьев. Родная племянница поэта Василина Иосифовна в начале девятнадцатых годов XIX века, спасаясь от нищеты, решает искать счастья на чужой стороне. С мужем Тимофеем Хоменко выбирают на жительство степной хуторок на юге Воронежской губернии в Острогожском уезде под Россосью. Скорее всего, молодая семья оказалась здесь в числе других украинских переселенцев. Тому подтверждением названия окрестных хуторков — Украинский, Верхний Киев, Крещатик, Мирошников, Пинчук, Херсонский.

...То, что край заселялся выходцами с Украины, знают все. С целью сохранения культуры и традиций предков в Россоси проводят фестивали Слободской украинской культуры на призы газеты «Россось». На них собираются фольклорные коллективы не только из Воронежской области, но и Белгородской, Ростовской, гости с Украины. На территории Россосанского района проживали родственники Кобзаря по линии младшего брата Иосифа. Местный краевед Петр Чалый в 1999 году собрал о них данные (произношение и написание — авторские — от ред.). Вот что он пишет:

«В южных российских пределах нередко встречается значимая в нашей славянской литературе украинская фамилия Шевченко. Есть даже на этот счёт лирическое объяснение с читателем у современного поэта Михаила Шевченко (а родом он воронежский, слобожанский, из слободы Сагуны, вырос же в Россоси): «Я часто слышу: — А скажите, правда, что вы — великого Тараса правнук? А может, лишь однофамилец с ним?..» И дальше: «Я так же, как и вы, Тараса правнук. Мне б, как и вам, его достойным стать».

В случайном разговоре довелось услышать: На хуторок близ Россоси — в Верхнем Киеве или Украинском вроде бы жили внучки Тараса Шевченко.

В телефонном справочнике Россосанского района насчитывается 80 однофамильцев поэта. К слову, в моём родном селе целая улица Шевченко набирается. Да мало ли чего бывает на белом свете. Язык довёл и до Киева Верхнего — степного сельца, откуда уже рукой подать к Дону. При случае поинтересовался об услышанном в совхозе «Алейниковском», где расположен тот хуторок. Утвердительно ответил мне старожил тамошних мест, тогдашний председатель профкома Иван Порфирьевич Дробин, с кем давно, кстати, был знаком.

— Моя мать, Варвара Тимофеевна, доводилась внучкой Иосифу Григорьевичу, родному брату Тараса...

Оказалось, что Дробин ездил на родину предков — в село Шевченково (так называется прежняя Кирилловка, где прошло детство великого Кобзаря). Это Звенигородский район Черкасской области.

— Усадьба, где стояла «хата батьків», — Государственный заповедник, — рассказал он. — Весь в зелени и цветах литературно-мемориальный музей. В одном из залов — во всю стену родословное древо рода Шевченко, нарисована там и наша воронежская веточка...

К горькому сожалению, настоящая хата отца поэта сгорела ещё в конце XIX столетия. Та же беда стряслась уже не так давно, в сентябре девяносто второго: среди ночи огонь запылал изнутри, а сторож, как всег-

да, спал дома. Одни увидели в том покушение на национальное наследие Украины, другие, что достовернее, — безответственное отношение к святыням народным.

«Хата батьків» сохранилась в рисунках Тараса Григорьевича. Побелённая «мазанка». Сверху нахлобучена по самые призмуренные оконца патлатая камышовая стріха. На потрескавшемся пересохшем лозовом плетне выжаривается на солнце глиняная макитра, и ещё одна — на дераже печного рогаца, прислонённого у стенки. Без этих выставленных сушиться кувшинов-глекчиков и макитр да красных, розовых — рясо цветущих мальв под оконцем невозможно представить слободскую Украину.

Открой скрипучую-рыпучую дверь: на глиняном полу-долівке стоят стол и лавка. Судьба уготовила им быть выставленными в музее. В углу — божница с лампадкой. Вот и всё убранство.

«Я — сын крепостного крестьянина», — так напишет о себе в автобиографии Шевченко.

На той самой лавке за столом собиралась вечерять вся семья: мать и отец, мал мала меньше: Катерина, Тарас, Никита, Ярина, Мария и Иосиф. Парила и сладостной пахла картошка. Малышня терпеливо дождалась, пока отец не отрежет каждому по скибке хлеба, пока мама, почему-то не обжигая руки, раскладывала перед каждым горячие картохи на стол... Святая простота...

По сей день не иссякает людской поток в шевченковскую Кирилловку, а за сотни вёрст севернее — к русской деревне, в есенинское Константиново.

И вот — перед тобою — «убогая батьковская стріха». И нет ответа: как под ней смогло родиться «Рева та стогне Дніпр широкий»? Почему в другой, бревенчатой, избле выжилось парнишечке — «Выткался над озером алый свет зари»? Явление Пушкина, скажем, понятнее, там — образование, культура дворянских поколений, впитанная с материнским молоком. А тут 8542 крепостных крестьянина у помещика Энгельгардта. Тут же — шестеро детей выросло в семье Григория Шевченко. Из тысячи тысяч сырых сверстников Тараса выпало спеть о них, о времени песни потомкам именно ему, Кобзарю?!

Доводилось ли вам когда-нибудь на самом что ни на есть суходоле, на степной вершине, вдруг встретить ключевой родник? Серебрист косягор сивым полынком, а среди него нежданым островком зелёная осока, какую питают и в тени которой выживает незамутнённый родничок. Чело-

век объяснит вам доступно о необычном поведении подземных вод, нарисуется вполне ясную для понимания картину. И всё одно останется в памяти сказкой: выгоревшая, сожжённая летним зноем степь, напитанная до краёв полевой горечью, и не в низине яра, не под обнажённым земельным обвалом в глубокой кручке, а на самой горушке, в укрытой теневой зелению кринице-копаночке неостановимо бьёт светлый ключ, приятно обжигаящий пересохшие губы ледяным холодком.

Так и тут? Есть народ. И есть его поэт, народный глас. «И неподкупный голос мой Был эхом русского народа». Вроде всё объяснимо.

Но только откуда же явилось: «Сольвём залетным юность пролете-

Россось. Вокзал.

ла»? «Отговорила роща золотая»? Только как же всему обездоленному миру сын крепостной крестьянки прозорливо скажет: «I на оновлений земли Врага не буде, супостата. А буде син і буде мати. I будуть люди на землі?»

Судьбе было угодно распорядиться так, что у Тараса Григорьевича не сложилась собственная семья, какая ему виделась в думах в далёкой ссылке в солдатчине, в тёплом Киеве и холодном Петербурге. Семейный род Шевченко продолжили дети его сестёр и братьев. Из семьи младшего Иосифа Григорьевича в будущем и потянулася родословная Кобзаря в воронежские края.

— У Иосифа родилась дочь, — рассказывал правнук Дробин. — Назвала её Вассой — Василиной. Уже после отмены крепостного права она

вышла замуж за кирилловского парубка Тимофея Хоменко. Жилось бедно. Шли внаймы работать к тому же барину на его землю. Покинули родину. По рассказам матери, случилось это во второй половине девятнадцатого века. Молодые вместе с другими семьями земляков из Звенигородского уезда Киевской губернии поехали искать счастья на чужой стороне. Близ слободы Россось Острогожского уезда Воронежской губернии звенигородцы поселились на соседних хуторах Верхний Киев (на холме) и Нижний Киев (в низине). Это была воронежская слобожанщина, где ещё со второй половины семнадцатого века начали обживать донские степи малороссийские казаки-черкасы с Днепра.

Вспомним ранние рассказы Ивана Бунина, написанные, что называется, с натуры. Зримо предстаёт серая крестьянская толпа, какую гнала в необжитые края нищета. Слышишь скрип колёс нескончаемых обозов. Почуешь, почувствуешь запах мягких пыльных дорог, над какими в ночи сияют звёзды, которые «может быть, знают, как свято человеческое горе!»

— Так уж вышло, что Василина и Тимофей выбрали на жительство степной хуторок Верхний Киев. Почему именно здесь — не сохранилось в семейной памяти, — говорит Иван Порфирьевич. — Они тут были в числе других украинских переселенцев. Может, какой-то дошедший до ручки в хозяйственных делах местный помещик распродал, сдавал в аренду свои угодья, вот и поселились в Придонье переселенцы.

Все же тесна земля. Племянница Шевченко, конечно, и не предполагала, что эта степная сторона — родина лодей, близких Тарасу Григорьевичу.

В недалёкой слободе Юрасовке когда-то родился и рос внебрачным сыном помещика и крепостной крестьянки Николай Иванович Костомаров. С ним, историком и писателем, Шевченко состоял в Кирилло-Мефодиевском обществе, которое ставило своей целью духовно и политичес-

ки в Киеве, и в Саратове, где желал свидеться Шевченко с Костомаровым после ссылки, всякий раз матерински тепло и радушно будет приветчать Тараса Григорьевича мать Костомарова, Татьяна Петровна, родом из юрасовской крепостной семьи Мельниковых. «Добра старушка, — записывал Шевченко, — она узнала меня по голосу... она привечала, как родного сына, радостным поцелуем и искренними слезами. ...Я расстался со счастливейшей и благороднейшей матерью прекраснейшего сына». О ней поэт кровью сердца писал ещё в петербургском каземате, когда увидел сквозь зарешётчатое оконце — по творемному двору идёт мать Костомарова...

Дивлюсь: твоя, мій брате, мати Чорніше чорної землі Іде, з хреста неначе знята...

Так уж станется, так уж Богу будет угодно, что спустя годы на похоронах Кобзаря в холодном Петербурге навечно прикроет глаза Тарасу и окропит свежую могилу женской слезой Татьяна Петровна.

В донской стороне, какую обживали родичи Шевченко, в здешней степи у ночных пастушьих костров складывал песни воронежский прасол Алексей Кольцов. И уж, конечно, в дорожных думах возвращался к столичным разговорам со своим кровным поэтическим собратом — украинским Кобзарем.

А за Доном-батюшкой, в совсем близкой павловской слободе Казинке, писал «Воспоминания о Тарасе Шевченко его случайного ученика» художник-любитель Борис Суханов-Подколотин. В петербургской гостиной его матушки поэт встречался с Иваном Тургеневым, Яковом Полонским, Аполлоном Майковым и другими известными литераторами, художниками. Живший в постоянной нужде, Шевченко отчаялся от материальной помощи своих близких знакомых. И тогда Наталья Борисов-

Россось, XX век

ки объединить славянские народы, искоренить рабство и всякое унижение. Именно в те годы родился «Заповіт»:

Поховайте та вставайте, Кайдани порвите, I вражою злою кров'ю Волю окропите...

нашла удобный предлог: попросила Тараса Григорьевича давать уроки рисования её сыну. Эти тёплые встречи не прошли бесследно для мальчика, коль возвращался он к ним в памяти уж взрослым.

Закінчення на 4-й стор.

Тарасова родня

РОССОШЬ В ХІХ ВЕКЕ ГОСТЕПРИЙМНО ПРИЮТИЛА
КРОВНЮ РОДНЮ ВЕЛИКОГО ПОЕТАЗакінчення.
Початок на 2-й стор.

Просторна земля, но не одинокий живущий на ній чоловік, якщо він, конечно, сам чоловік. І кирилловські переселенці прижились на Слобожанщині. Чужа сторона стала родиною їх дітям. Василина Іосифовна і Тимофей Хоменко виростили сім'ю дітей: Ольгу, Наталью, Евдокію (в замужестве Черымова), Марку, Марину (Потебенкову), Матрену (Курченкову), Варвару (Дробину). Повзрослев, син Марк после кончини матери вернулся в отчизну — в Кирилловку. Его сестры остались жить на новой родине. Выходили замуж, обзаводились своими семьями. Здесь они похоронили родителей.

Младшая внучка Іосифа Григорьевича Шевченко — Варвара Тимофеевна (1887-1971) с мужем Порфирием Михайловичем Дробиним (1887-1978) имели пятерых детей. Великоединоличное крестьянское хозяйство, в коллективизацию вступили в колхоз. Старшая дочь Прасковья с мужем Николаем Присичем работала в колхозе, она останется с сыном Александром, муж погибнет на фронте в годы Великой Отечественной войны. Вторая дочь Мария Порфирьевна работала колхозным бухгалтером. Третья дочь Нина Порфирьевна погибла в шестнадцать лет — разведчица, выполняла боевое задание в оккупированном врагом селе Дьячково Богучарского района. Сын Иван Порфирьевич Дробин, как уже говорилось, большую часть жизни проработал председателем профсоюзного комитета в совхозе «Алейниковском», который был создан из окрестных колхозов Россосанского района. Самый младший в семье Павел Порфирьевич окончил Россосанское педагогическое училище, трудился учителем, директором в сельских школах Богучарского района. Ветвь внуков Шевченко-Хоменко-Дробиных продолжает пра- и праправнуки. Живут они под разными фамилиями, возможно, даже — Шевченко.

Ведают, чьи они по рождению, наши знакомые Дробини. У Ивана Порфирьевича есть дочь Светлана Ивановна, внучка Костик. Родные и двоюродные братья и сестры Дробина, их дети и внуки расстят хлеб и трудятся на животноводческих фермах — сельские кормилицы. Работают они и в городе у станка. Служат в армии. Есть среди них учителя, врачи, офицеры, моряки-подводники, ещё студенты. Их адреса теперь в разных

концах нашего Отечества. Родословная ветвь потомков из рода Тараса Шевченко продолжает расти кустистым деревом.

Что могли сказать о своем именитом родиче его потомки в первом колене? Наверное, говорили бы об участливой заботе Шевченко о родных, которая нет-нет, да и выплеснется в стихотворной строке, увидится в сохранившихся письмах. «На эти деньги справь Іосиповым дітям на зиму одяжду». «Сказал бы Миките, Іосипу и Ярине, чтобы не торопились на волю без пахотной и грунтовой земли, — пусть лучше подождут». «А очень, очень хорошо было бы нам вместе век докоротать над старым Днепром». «Увидишь брата Іосипа, скажи ему, пусть придет в себя да принимается мне хату ставить».

Василина Іосифовна не могла не хранить в памяти семейных преданий. О том, как уже вольным человеком гостил в Кирилловке у родных Тарас Григорьевич. Как на семейных торжествах был наречён крестным отцом её брата. И о том, как родные, земляки провожали своего Кобзаря в последний путь на днепровские кручи. Может, и сама Василина стояла в тот печальный час на горе, сразу именованной в народе — Тарасовой...

Любил Тарас Григорьевич украинские народные песни. «Ой зійди, зійди ти, зірочка, та вечірняя...».

Современник Шевченко украинский литератор Пантелеймон Кулиш засвидетельствовал, что пел Шевченко у него на свадьбе. «Такого или хотя равного этого пеню я не слышал ни в столице, ни на Украине. Все гости обратились в слух, и едва Шевченко оканчивал одну песню, все просили его другую спеть. Свадебный пир обратился в национальную оперу. Невеста в знак благодарности подарила певцу-поэту свой венчалый веночек».

Не стоит удивляться тому, что стихи Кобзаря в народе зачастую принимались как свои песни. При этом вовсе не обязательно припоминать и ссылаться на песню о Днепре. Ещё в начале нынешних шестидесятых, когда сразу целыми улицами обстраивалось немного оживавшее наше село, чуть ли не на каждое летнее воскресенье созывались люди на обмазку глиной отстроенного дома, на лепку самана — больших кирпичей из глиняного замеса. На толоку — так старому звалось тот обычай. По завершении дел, как водилось, затеялось сельское застолье. Транзисто-

ры и магнитофоны были ещё не в ходу. И вот после выпитой чарки обычно подталкивали локтем самых голосистых. — Зачинай, Катерино... Для порядка Катя отнекивалась. Но постепенно рядышком подсаживались любители попеть, сговаривались, кому и каким голосом вести мелодию. Наставал миг, когда вдруг разом стихал в застолье галдёж, и в неустоявшейся тишине чистым звоном колокольцев заводилась песня. Замирала, щемила человеческая душа, какой бы заскоружлой она ни была.

От «тонкой рябиношки» и «подмосковных вечеров», певшихся в ту пору, переходили к своим — то вспоминали казака, какой по Дону гулял, то доходил черёд и до Днепра, и до —

Закувала зозуленька
В зеленому гаї ...

Когда же упарившийся гармонист выжимал из своего «струмента» «Барыню», то следом же, не отдышавшись, тоже взмокревшие плясуны требовали играть «гопака».

Не женися на багатій,
Бо вижене з хати,
Не женися на убогій,
Бо не будеш спати ...

Начинал допытываться, кто сложил эти песни. Мне простодушно отвечали: — А хто его знает, добра душа... И уж повзрослев, встретился со знакомиыми с детства строками на страницах «Кобзаря».

По-своему интересны беседы и с нынешними потомками из рода Шевченко.

— Ездил на Украину с тёткой Явдохой, — припоминает Дробин. — На шевченковские торжества нас пригласили. Встретилась тогда она с братом Марком у него дома. До того лет тридцать не виделись. Обнялись, расплакались. И тут же присели на лавочку и так ладком запели на два голоса. Поплачут на радостях. И опять поют — старинную, протяжную...

Беседовали с Порфирьевичем в семидесятых годах, а в девяностых и его старость, недуги заставили навсегда покинуть хуторок. Стареньких родителей забрала к себе дочь в ростовский городок Донецк, что на самой меже с Украиной.

...У воронежских потомков рода Шевченко, с кем довелось разговаривать, есть в доме сборники стихов поэта. А вот престарелая колхозница Анна Васильевна Белашова, дочь Марины Тимофеевны, которая «ни одного класса не начинала, а, значит, и не кончала», пересказывала «Катерину» по памяти.

Говорила она нараспев. В речи, как это водится на воронежской Слобожанщине, русские и украинские слова вперемешку.

— Тарас Григорич — рідний дядько моеї бабусі. Як же про це не знати? Помню, бабуся розказувала, що приїхали сюди на жительство при панах. У тутошнього Голостина купили землю. Дітей у бабусі було не так, як счас у людей, багато, хоть і бідно жи-

ками кохаш їх. Осенью выкопаем и сложим в кагаты прямо на поле, уроем. Зимой вывозим. Ночь-полночь, уже стучит в оконницу бригадир:

— Васильевна, сегодня на волах не едешь, коней запрядай. А на коня, по-нынешнему, як на «Волги». Всяко жили. Не тужили. Пятерых детей на ноги поставили, выучили, хай не обижайтесь...

Старуха рассказывала всё обстоя-

Так виглядела Россось для кирилловських переселенців ХІХ век.

ли. Сім душ в сім'ї ростила, а ще троїх схоронила.

Дідуся помню. В широких козацьких штанах ходив. Проти двора ставок, лёд тонкий, а хлопцям хочеться покататься, тай шурхнули в холодну воду. Дедусь вытатил их, як гаврашат, як суслики. У него одна приказка була: — Бий вас, сила божа!

В германську війну мій батько в плен попав. Мы дожились їсти нічого нема, хоть с голоду помирай. С України родичи приглашають — с хлебом живут... Напнули на телегу цыганскую будку — и туда. Як раз місяць добирались на двух подводах. Одного коня пришлось обменять на два пуда ячменя. Родичі пособили. В то лето шестидесять пудов муки заробили.

Там, в Кирилівці, побачила хату, де виріс Тарас Шевченко. Во дворе чего-то самолет стоял, первый раз бачила. По праздникам девчата красиво наряжались: красивые винки на головах, ленты до земли.

Опосля? Дома замуж вышла. В колхоз записались. Стахановкой звалась. На ланке, на буряках сахарных всю жизнь, звеньевой. Тяжкой та ру-

жельно. Выработанные на свёкле сохославые руки, что суше старого дерева, не лежали покойно на коленях: чистыми уголками повязанного под подбородок платка всё смахивала на бегавшие на глаза слёзы.

— Наши бабы считали, что про Катерину в «Кобзарі» выдуманно. Не, я в Кирилівці узнала — суца правда. — Доверительно сообщила она мне напоследок. — Шевченко правду писал...

Стоял в ту пору степной хуторок окружённым вырезающими уже золотистыми хлебами. В высоком небе вековечно плыли над чистым полем облака. Сверкало солнце. Голубым платком, сложенным треугольником, светился пруд. Тенистой рощицей вербы по плотине. Вдруг — не поднимая брызг, снялись и, сделав круг, опять сели на обжитую воду дикие утки. И вновь покой. Как опаляющая душу песенная строка:

Ой крикнули сірії гуси
В яру на стапу...

Подготував А.Макуха,
студент (КНУБА)

Читацькі думки

«ЩОБ ПОГУБИТИ НАЦІЮ —
ПОЗБАВ ЇЇ ІСТОРІЇ»Закінчення.
Початок на 2-й стор.Тетяна Пилипчук,
ІV курс КНУБА:

Пропоную читачам нашої газети ставлення до знесення пам'ятника Леніну правнука скульптора Антона Меркурова: «Те, що зробили з пам'ятником Леніну в Києві, можна розцінювати тільки як акт вандалізму. Цивілізоване суспільство має вміти вирішувати такі питання нормальними методами. Демонізація особистості Леніна сьогодні — це демонстрація низького культурного рівня населення і подібне ставлення до визначних об'єктів культурної спадщини це зайвий раз підтверджує».

А тепер особисте: я завжди був радий, що кожен, буваючи в Києві, мав можливість прогулятися до бульвару Тараса Шевченка і милуватися красивим пам'ятником. Мені шкода, що тепер, ні у мене, ні у майбутнього покоління такого шансу більше не буде. І ще. Я проти відновлення або реставрації цього пам'ятника. Збитки, завдані вандалами, є непоправимими. Так розпорядилася історія. Нехай ці уламки служать майбутнім поколінням, нагадуючи про те, що їхні предки були дурними, жорстокими і неосвіченими мавпами.

Світлана Подолок,
студентка ІІ курсу КНУБА:

«Мені соромно за Україну і українців. Ми ніколи не були варварами. Оце вам вся Європа й її цінності. Бийте, хлопці, і ламайте — хай весь світ бачить нашу «культуру»».

Петро Матвійович Д. (КНУБА):

Знесення пам'ятника вождю світового пролетаріату — фарс. Це може повторити в Україні югославський сценарій. «Ленін стояв на

шляху до Європи. За логікою для звільнення від Росії треба підірвати Лавру? Далеко зайдуть. Тепер українські комуністи знесуть щось важливе націоналістів. Так і починаються розбірки в середині країни. Спочатку пам'ятники, потім люди. Кров. Повторення Югославії. Зіткнення інтересів Росії і Заходу. Нічого нового. А люди щиро хочуть іншого...».

Тамара Дем'яненко,
студентка КНУБА:

...Леніних треба позносити... А то стоять у всіх райцентрах перед райвиконкомом...

Максим Курченко,
студент (КНУБА):

Мені взагалі, фіолетово, чий саме пам'ятник знесли — факт вандалізму у наявності. Або нехай відшкодувають, або садити. Закон є закон.

Павло Демченко,
студент:

При Леніні пам'ятники царям зносили...

Олег Авдеєнко, студент:

«У нас в країні схвалюється вандалізм?... А завтра мародерство?! Кому і чим заважала ця скульптура? Комуністи стирали нашу історію, і ми туди ж, так чим ми кращі?»

Віктор Довженко,
студент КНУБА:

Сумно це все... Гадом буду — був кращій думки про Україну. Ідіоти скрізь є — куди ж без них... Але

от що б пам'ятник... Одним словом: Івани, котрі родства не пам'ятають і пам'ятати не будуть, і чого-небудь, крім бардаку і одномоментного «хочу» немає у них в головах... А, до речі, і думок також своїх — не густо... Навряд чи самі додумалися. До речі, а чого їх Європа до себе не забере? Хай забирає — вони ж такі активні — майдануці ці — в Європу їх... І європейцям в радість, і тут паскудити не будуть...

Листи обробляла Світлана
Жарток,
студорк газети

УКРАЇНА З 2015 РОКУ ВВЕДЕ
ЕЛЕКТРОННІ СТУДЕНТСЬКІ КВИТКИ
З ПЛАТІЖНИМ ІНСТРУМЕНТОМ

Україна має намір з 1 січня 2015 року розпочати виготовлення електронних студентських квитків на базі Національної системи масових електронних платежів (НСМЕП) Національного банку України (НБУ). Це закріплено наказом Міністерства освіти і науки України № 1474 від 25 жовтня 2013 року, заюстріюванням 31 грудня 2013 під № 2245/24777 «Про затвердження положення про студентський (учнівський) квиток державного зразка», пише Інтерфакс-Україна.

Згідно з документом, він розроблений, зокрема, згідно з постановою Кабінету міністрів України «Про створення Єдиної державної електронної бази з питань освіти» (ЄДЕБО), з метою впорядкування процедури замовлення, видачі та обліку студентських та учнівських квитків державного зразка.

Новий студентський (учнівський) квиток держзразка представлятиме собою електронний документ, що містить персональні дані про студента вищого або учня професійно-технічного навчального закладу, який формується на підставі внесеного в ЄДЕБО замовлення на створення квитків та виготовлення їх карток, і частково відтворений на пластиковій картці встановленого зразка, яка може бути використана для електронної ідентифікації особи, підтвердження права на пільгу і в якості платіжного інструменту.

Виконавцем замовлення на створення квитків та виготовлення їх карток можуть бути особи, які отримали статус інформаційно-виробничого вузла і відповідають вимогам платіжних систем у разі виробництва і персоналізації платіжних карт.

Термін дії квитка та його картки визначається і змінюється навчальним закладом і не може перевищувати терміну навчання студента (учня) у навчальному закладі.

Навчальний заклад може ініціювати процедуру блокування квитка за його номером шляхом формування та подання уповноваженому органу інформації в електронному вигляді в разі відрахування студента (учня) може використовувати квиток як технічний засіб для електронної ідентифікації своєї особистості, прав на пільги, у тому числі за пільгами на проїзд, і доступу до банківського рахунку

Карта може бути виконана з вбудованими чіп-модулями або з вмонтованими чіп-модулями і магнітною стрічкою.

Як повідомлялося, студенти та учні профтехучилищ зможуть купувати квитки за половину їх вартості для проїзду в загальних, плацкартних вагонах, вагонах другого і третього класу всіх категорій поїздів приміського та міжміського сполучення і всіх вагонах регіональних поїздів у випадку, коли статус студента буде підтверджений даними в Єдиній державній електронній базі з питань освіти.

За матеріалом Інтерфакс-Україна

ЩИРА ПОДЯКА ПРОРЕКТОРУ

Напередодні нового року бібліотека університету отримала чудовий професійний подарунок. Потурбувався про нього проректор з навчальної та навчально-виробничої роботи Максим Юрєвич Авксєнтьєв. Завдяки його допомозі, Міністерство освіти і науки України передало університетській бібліотеці професійний книжковий сканер ATIS BookDrive Pro.

фондів і картотек вкрай актуально. За допомогою сканера можна буде виконати масу проектів по скануванню фондів вузівської бібліотеки, що особливо важливо у випадку з безцінними, крихкими, старовинними книгами, які можна відцифрувати в будь-якому стані.

Інформація газети

Поєднання V-подібної книжкової коліски і V-образного притискового скла дозволяє розкривати книгу на 120 градусів, не завдаючи їй шкоди, сканувати з високою швидкістю і отримувати зображення високої роздільної здатності та високої якості від цифрових фотокамер.

Люди університету

ЩОБ ДОСЯГТИ УСПІХУ, ТРЕБА НАПРУЖЕНО ПРАЦЮВАТИ

Сучасна наука формує світогляд людини, тісно пов'язана з технічним прогресом, допомагає створювати прогнози розвитку суспільства і розробляти програми, які вирішують проблеми, що постають перед людством. Завдяки науці, багато речей, високопрофесійні розробки вчених роблять наше життя більш комфортним.

Для професора Є.Є. Ключниченка, завідувача кафедри міського господарства, наука стала справою всього життя.

Доктор технічних наук, професор, заслужений економіст України. Лауреат премії Ради Міністрів СРСР, почесний працівник будівництва та архітектури України. Дійсний член, член президії та головний вчений секретар Української академії архітектури, іноземний член Російської академії архітектури і будівельних наук, професор Міжнародної академії архітектури, віце-президент спілки урбаністів України, член Національної спілки архітекторів України.

Пропонуємо читачам газети бесіду з професором Ключниченком напередодні його ювілею. Читайте!

ну м. Глухова Сумської області, та проекту реконструкції і благоустрою центральної частини м. Житомира — «Лауреатів Державної премії України в галузі архітектури», генеральний план м. Севастополя відзначений дипломом учасника конкурсу на здобуття державної премії України в галузі архітектури.

Ваше ім'я занесене Американським біографічним інститутом у 8-ме видання Міжнародного довідника видатних людей «За вагомих внески в сучасному суспільстві». За які досягнення було занесено Ваше ім'я в довідник американцями?

Мені важко відповісти на це питання — за що конкретно. Коли я був заступником директора НДПмістобудування з наукової роботи ми тісно співпрацювали з нашими колегами з Німеччини, Польщі, Болгарії, Чехословачії і зі Сполучених штатів Америки. З США у нас були спільні наукові розробки з Міністерством житлового будівництва і міського розвитку по проблемам рекреації і охорони навколишнього середовища. У 1988 р. я виступав з доповіддю на радянсько-американському симпозиумі в Москві, в 1978 р. — на нарадах в Сан-Франциско і Вашингтоні. У 2003 р. виступив з лекцією перед викладачами і студентами Гарвардського університету (Бостон), у 1996 р. на всесвітній конференції ООН «Хабітат II» в Стамбулі, інших всесвітніх і міжнародних конференціях. Тобто я вів активну наукову діяльність не тільки в Радянському союзі, а й на міжнародному рівні. Як і коли попав в «обойму» американського біографічного інституту не знаю, але якось отримав листа з проханням заповнити і надіслати анкету.

Євгене Єлісїєвичу, Ви багато років керували колективом вчених і проєктувальників, тепер — викладач ВНЗ. Які треба мати задатки, крім розуму, освіти, чесності, кмітливості, щоб бути хорошим керівником, лідером?

Людяність, повагу до думки колег і співрозмовників, розпізнавання талантів в інших людях, вміння відкривати добро там, де його не чекають.

Чи сприяє Ви професійному удосконаленню своїх колег, підлеглих? Чи поважаєте їх думку тоді, коли самі її не сприймаєте?

Які б посади не займав, завжди сприяв професійному удосконаленню колег, допомагав їм не тільки в підвищенні кваліфікації, а й в посадовому зростанні. За час мого завідування кафедрою три викладача одержали наукове звання доцента і один — професора. Наприкінці минулого року доцент А.М. Плешкановська успішно захистила докторську дисертацію (науковий консультант проф. Є.Є. Ключниченко), а мій колишній аспірант, нині доцент С.В. Лісниченко, вступив до докторантури (науковий керівник проф. Є.Є. Ключниченко). Навесні цього року очікується захист докторської дисертації співробітником кафедри доц. А.М. Мамедовим (науковий консультант проф. М.М. Дьомін). Підростає молоді, які в першій половині ц.р. захистять кан-

дидатські дисертації — асистенти кафедри В.В. Атаманчук, К.О. Штепа, Г.В. Айлікова, аспіранти О.В. Корнева, Т.В. Максименко. Сподіваємось на подальше омолодження кафедри, це наше майбутнє.

Відносно поваги до думки колег. Усі важливі рішення ми обговорюємо і приймаємо на засіданні кафедри, а оперативні питання — в особистих співбесідах.

Чи гадали ви на початку свого життя, що станете відомим вченим, керівником, завідувачем кафедри в престижному національному університеті?

У дитинстві я, як і більшість хлопчаків, мріяв про військову кар'єру (хоча такий термін тоді не вживався), і подав документи до суворовського училища в Києві. Одержав звітку про зарахування. Але в цей час отримав серйозну травму і довелося відмовитися від задуманого.

А згодом захоїлося стати професором. Зараз це смішно виглядає, але мені подобалася на дверях квартири латунна табличка, скажімо «професор Ключниченко Є.Є.». Коли став професором, мода на такі таблички вже пройшла. Але я не шкодую. Стосовно того, що стану керівником, мені циганка напроорокувала. Довелося виправдовувати її сподівання. Все це жарт. Виж розумієте, щоб досягти вагомих успіхів, необхідно дуже напружено працювати над собою, зокрема і у вихідні, і під час відпусток. Завжди надіявся тільки на себе.

Ви суворий керівник?

1979 р. Вашингтон. Зліва направо: А.В. Гуляєв, заст. начальника управління Держбуду СРСР, Тіла Марія де Ханок, начальник Департаменту Міністерства житлового будівництва і міського розвитку, Є.Є. Ключниченко, заст. директора КиївНДПмістобудування

Ні, я занадто добрий і довірливий. Від чого іноді страждаю.

Як Ви відноситесь до життя: песимістично чи оптимістично? Чим це обґрунтовуєте?

Я завжди реально оцінюю ситуацію і з оптимізмом дивлюся в майбутнє. Життя навчило.

Яке Ваше життєве кредо?

Чекай від іншого того ж, що ти зробив для нього сам. Я не хочу, щоб так «як буде», хай буде так «як хочу я». Мій девіз — терпіння. Хто вмів терпіти, той завжди виграє.

І нарешті: що хочете побажати Вашим колегам і читачам газети та особисто собі?

Стабільності і надійності в країні, світлої долі, добробуту і злагоди в сім'ях. Собі: здоров'я, наснаги, плідних і яскравих літ життя.

І.Герасченкова

ПЕРЕВІРИЛИ ЗНАННЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ

15 — 16 січня 2014 року, відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 17.07.2013р. №991, на базі нашого університету (зал вченої ради) проходило навчання та перевірка знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності посадових осіб і спеціалістів навчальних закладів, підприємств, установ і організацій Київської, Черкаської, Чернігівської областей, що належать до сфери управління МОН України.

Перевірка знань з питань безпеки життєдіяльності проводилась на виконання статей Закону України «Про освіту», «Про охорону праці», «Про пожежну безпеку», «Про дорожній рух», «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення», та статті 18 Кодексу цивільного захисту України відповідно до наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 26 березня 2013 року №378 «Про внесення змін до Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань із питань охорони праці в закладах, установ, організаціях, підприємствах, підпорядкованих Міністерству освіти і науки України», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 05 квітня 2013 року за №565/23097.

Мета навчання і перевірки знань — забезпечення нешкідливих умов навчання, праці та виховання учасників навчально-виховного процесу, підвищення кваліфікації посадових осіб з питань охорони праці, пожежної і радіаційної безпеки, дорожнього руху, санітарної гігієни, цивільного захисту та дій у надзвичайних ситуаціях.

Згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 26 березня 2013 року № 378 навчання та підвищення кваліфікації посадових осіб з питань безпеки життєдіяльності проводилися за дистанційною формою на базі Інституту післядипломної освіти Київського національного університету будівництва і архітектури. Під час навчання зміст курсу вивчався самостійно, проводилися консультації відповідних спеціалістів. Після закінчення навчання посадові особи пройшли тести для самоконтролю з питань безпеки життєдіяльності для допуску до перевірки знань. Перевірку знань здійснювала постійно діюча комісія Міністерства освіти і науки України.

Інформація газети

СТУДЕНТСЬКИЙ КВИТОК КНУБА — ПІЛЬГОВИЙ ПРОЇЗНИЙ В МЕТРО

25.12.2013 між КП «Київський метрополітен» СП «Комерційна служба», Приватним акціонерним товариством «Науково-дослідний інститут прикладних інформаційних технологій» та Київським національним університетом будівництва і архітектури було укладено трьохсторонній договір № 42-К-13 про співпрацю в сфері обміну інформацією щодо електронного студентського квитка.

Таким чином, студенти — власники студентських квитків з безконтактним інтерфейсом отримали можливість використовувати особисті студентські квитки як пільгові проїзні квитки для проїзду в метрополітені, без необхідності придбання окремого квитка. Із Пам'яткою з використання електронного студентського квитка для проїзду в Київському метрополітені ознайомитися на сайті КНУБА.

**Л.Медведська,
Прес-служба КНУБА**

Спорт

ПЕРШЕ МІСЦЕ У ТУРНІРНІЙ ТАБЛИЦІ
ЧЕМПІОНАТА КИЄВА СЕРЕД ЖІНОЧИХ КОМАНД

3 ПЕРШОГО ГРУДНЯ 2013 року розпочався чемпіонат м. Києва серед жіночих команд, який проходить в ігровому залі спорткомплексу КНУБА. Він проходить за круговою системою, тобто кожна команда грає з кожним. В чемпіонаті беруть участь 7 команд:

Наша перша перемога!

1. «Вимм Билль Дан»
2. «ОТП-банк»
3. «СДЮШОР-16»
4. «КПІ» («Политех»)
5. «НУБіП»
6. «NRG»
7. «КНУБА»

У 2013 році було зіграно три тури, що можна спостерігати з календаря матчів. Наша команда КНУБА зіграла три гри, в яких усіх перемогла.

Першу гру ми зіграли з «Вимм Билль Дан» і перемогли з рахунком 2:0. Наша команда постійно атакувала і була на половині суперників, але у першому таймі забракло реалізації завершальних ударів та замикання передач. Перший тайм закінчився 0:0. Але у другому таймі нам вдалося виправитися та забити два м'яча.

Другу гру ми грали з «ОТП-банком». Після першого туру ми опинилися на третьому місці, тому що забили тільки 2 м'яча, а дві другі команди які посіли перше («СДЮШОР-16») та друге («Политех») місце відповідно виграли з рахунком 10:1 та 7:0. Тому нам у другій грі треба було забити мінімум 9 м'ячів, щоб зайняти першу позицію у турнірній таблиці.

Нам це вдалося! На останній хвилині дев'ятого голу забила молода перспективна Колесник Надія. Так ми виграли другу гру з рахунком 9:0 і посіли першу турнірну таблицю.

Третя гра була з командою СДЮШОР-16, яка посідала друге місце в турнірній таблиці на даний час. І нам знову треба була перемога, щоб утримати перше місце у турнірній таблиці. Дівчата цієї команди дуже молоді і енергійні: з перших хвилин дали величезну швидкість в пересуванні та величезну щільність

гри. Тут ми зробили тактичну хитрість і взяли на першій хвилині гри тайм аут, щоб перевести дихання, відійти від неочікуваного темпу гри та збити їм настрій на швидку гру. Перший тайм ми виграли з рахунком 4:0, але у другому таймі ми трохи втомилися і гравець нашої команди порушив правила біля вратарського майданчика. Було призначено штрафний удар, м'яч пролетів над захисною стінкою, вдарився об верхню частину перекладки і залетів у ворота. Остаточний рахунок матчу 5:1 на нашу користь. І утримання першого місця в турнірній таблиці, яку можливо переглянути на офіційному сайті нашого чемпіонату futsalkiev.com (<http://futsalkiev.com/clubs/girl/tabliitsa-12/>).

Хочеться відзначити, що три наших гравця от-

Третя перемога!

римали перші місця в турнірній таблиці. Серед них: Ганна Поліщук, Марія Уніченко, Майя Фам. Наступна гра 26 січня 2014 року о 16.45 в ігровому залі КНУБА. **Результати гри — в наступному номері газети.**

Нагадаю, що у минулому році ми зайняли перше місце у чемпіонаті м. Києва серед жіночих команд. Однак рівень на цих змаганнях набагато вищий, але й наша команда також набирає рівень майстерності, що дуже приємно.

Особливо приємною була підтримка ректора Петра Мусяйовича Кулікова, який був присутнім на іграх. Він додавав нам наснаги, а ми

ПЕРШІСТЬ МІСТА 2013/2014 рр.									
Турнірне співзаставство команд на 16 грудня 2013 року									
М	КОМАНДА	І	В	Н	П	РМ	О	ЧР	
1	КНУБА (Київ)	3	3	0	0	16-1	9	0	
2	NRG (Київ)	2	2	0	0	9-1	6	0	
3	СДЮШОР-16 (Київ)	2	1	0	1	11-6	3	0	
4	Политех (Київ)	2	1	0	1	8-5	3	0	
5	Вимм-Билль-Дан (Київ)	3	1	0	2	3-7	3	0	
6	НУБіП (Київ)	3	1	0	2	3-11	3	0	
7	ОТП-банк (Київ)	3	0	0	3	2-21	0	0	
		3 тури		Кількість забитих голів		4 тури		Кількість забитих голів	
СДЮШОР-16 - КНУБА		0:5		NRG		СДЮШОР-16 - КНУБА		0:5	
Вимм-Билль-Дан - NRG		0:4		NRG		ОТП-банк		0:5	
ОТП-банк - НУБіП		0:2		Политех		Вимм-Билль-Дан		0:5	
БОМБАРДИРИ									
1. Поліщук Ганна КНУБА (Київ) 9 голів									
2. Уніченко Марія КНУБА (Київ) 3 голи									
3. Носова Вікторія Политех (Київ) 2 голи									
4. Магніворська Олена СДЮШОР-16 (Київ) 2 голи									
5. Фам Майя КНУБА (Київ) 3 голи									
ФУТБОЛІСТИ, ЯКІ ПРОПУСКАЮТЬ НАСТУПНИЙ МАТЧ:									
ВІДСУТНІ									

КАЛЕНДАР ІГОР

26.01.2014 г. — V тур

Спорткомплекс КНУБА г. Київ, Просвящення 3

15:45-16:35 СДЮШОР-16 — МНС

16:45-17:35 КНУБА — НУБіП-І

17:45-18:35 ОТП-банк — Политех

02.02.2013 г. — VI тур

Спорткомплекс КНУБА г. Київ, Просвящення 3

15:45-16:35 NRG — КНУБА

16:45-17:35 Политех — СДЮШОР-16

17:45-18:35 Вимм Билль Дан — ОТП-банк

09.02.2014 г.

Резервний день

Спорткомплекс КНУБА г. Київ, Просвящення 3

11:55-16:35

16:45-17:35

17:45-18:35

16.02.2014 г. — VII тур

Спорткомплекс КНУБА г. Київ, Просвящення 3

15:45-16:35 СДЮШОР-16 — Вимм Билль Дан

16:45-17:35 НУБіП — NRG

дуже старалися, щоб не посоромити честь університету. На останній грі ректор подарував нам великий пакет з цукерками «Raffaello». Дівчата разом зі мною були надзвичайно задоволені подарунком і результатом гри.

Хочу відзначити, що 26 грудня, дев'ятого з нашої команди отримали премію у вигляді одноразової стипендії. І це вже втретє за півроку 2013-го. Справді, моральна і матеріальна підтримка! Дякую моїй улюбленій команді за повну самовіддачу на гри!

Саїда Гасанова,
ст. викладач
кафедри фізичного виховання і спорту

Цікаве про Україну

УКРАЇНСЬКА МУЗИКА
І ТЕАТР 19 — ПОЧАТКУ 20 СТОЛІТТЯ

XIX СТОЛІТТЯ в історії музики визначається виходом на світову арену багатьох національних шкіл. Це пов'язано із зростанням національної свідомості європейських народів, що перебували під владою імперій. Слідом за польською та російською з'являється і українська національна композиторська школа.

Слідом за українськими письменниками та поетами професійні музиканти XIX ст. стали звертатися до народної тематики, обробляти народні пісні, які виконувалися талановитими аматорами у супроводі народних інструментів — кобзи, бандури, цимбали, скрипки, ліри та ін. На початку XIX століття в українській музиці з'являються перші симфонічні та камерно-інструментальні твори. Авторами їх є: І.М. Вітковський, А.І. Галенковський, Ілля та Олександр Лизогуб.

Діяли аматорські, відкривалися перші професійні театри (Київ — 1803, Одеса — 1810), в яких ставилися музично-сценічні твори на національні сюжети. Українські теми зіграли важливу роль у становленні національної опери, першою з яких вважається «Запорожець за Дунаєм» Семена Гулака-Артемівського (1863), композитора і співака. На Західній Україні в різних жанрах хорової та інструментальної (у тому числі симфонічної) музики працювали композитори М. М. Вербицький, І. І. Воробкевич, В. Г. Матюк (хори та ін.).

Основоположною для розвитку національної професійної музики стала різнобічна діяльність Миколи Лисенки, який створив класичні зразки творів у різних жанрах (у тому числі 9 опер, фортепіанна, інструментальна, хорова і вокальна музика, переважно на слова українських поетів, у тому числі Т.Г. Шевченка). Він же став організатором

музичної школи в Києві (1904, з 1918 — Музично-драматичний інститут ім. Лисенка). Послідовниками творчих принципів Лисенки стали М.М. Аркас, Б.В. Підгорецький, М.М. Колачевська, В.І. Сокальський, П.І. Синиця, І.І. Рачинський, К.Г. Стеценко, М.Д. Леонтович, Д.В. Січинський, Я.О. Лопатинський, С.Ф. Людкевич, О.І. Нижанківський та інші композитори.

Широко поширюється хоровий рух, виникають хорові товариства «Торбан» (1870) і «Боян» (1891). 1867-го у Києві відкриваються вищі оперні театри, через рік (1868) — музичні школи при Російському музичному товаристві у Києві, потім у Харкові (1883), Одесі (1897) та ін. містах. І 1900-го оперний театр постав у Львові...

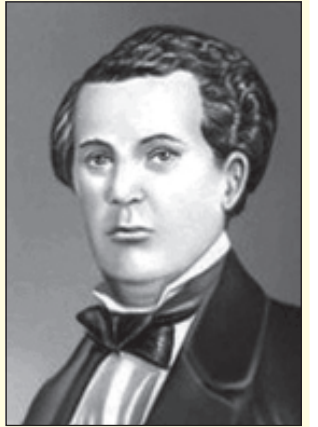
Інтерес до українських тем і фольклору виявляли й композитори, які працювали за межами України. Особливо хочеться відзначити творчість Петра Чайковського, що походив із відомого українського козацького роду «Чайка». Українські мелодії, використані композитором у «Другій симфонії» і Концерті для фортепіано з оркестром № 1. Опері «Мазепа» і «Черевички» написані на українські сюжети. Українські мелодії звучать у творах Модеста Мусоргського «Сорочинський ярмарок» і Миколи Римського-Корсакова «Майська ніч», уважно вивчав народну пісню України російський композитор

і музичний критик Олександр Серов, який присвятив їй статтю «Музика південно-російських пісень».

У п'єси видатних українських драматургів 1-ї половини XIX ст. Івана Котляревського та Григорія Квітки-Основ'яненка обов'язково включалися музичні номери. Найчастіше це були обробки народних пісень. В одній же з найпопулярніших п'єс Котляревського — «Наталка Полтавка» — поряд з народними звучить і пісня Г. Сковороди («Всякому городу нрав і права»)

У 1880-х роках виникли театральні трупи, на чолі їх стояли видатні діячі театру Марко Кропивницький, Михайло Старицький, Петро Сагаганський, Микола Садовський. Звернення до гострих проблем сучасності, демократична і реалістична спрямованість діяльності театру надавали глибокого впливу на формування естетичних поглядів українських музикантів, а нерозривний зв'язок театральних вистав з музикою приваблював до роботи в театральних жанрах видатних композиторів того часу.

З театром пов'язаний і музичний діяч України —

С. Гулак-Артемівський

П.І. Чайковський

Петро Ніщинський, чия музика до п'єси Т.Г. Шевченка «Назар Стодоля» під назвою «Вечорниця» й зараз користується любов'ю публіки. В українській і світовій драматургії п'єса «Назар Стодоля» належить до золотого фонду культурної спадщини. Наявність у репертуарі театрів вистави «Назар Стодоля» було і залишається високою честю для кожного професійного театру.

Українська тематика присутня також у творчості Ференца Ліста, подорожуючого по Україні в кінці 1840 х. Це п'єси для фор-

Трупа корифеїв Марка Кропивницького, актора, режисера, драматурга. 1882 рік.

тепіано «Українська балада» і «Думка», симфонічна поема «Мазепа».

На початку XX століття всесвітню славу здобули плеада українських виконавців. Це — співачки Соломія Крушельницька, Оксана Петрусенко, Зоя Гайдай, Марія Литвиненко-Вольгемут, співаки Модест Менцинський, Олександр Мишуга, Іван Паторжинський, Борис Гмиря, піаніст Володимир Горовиць, хорівий диригент Олександр Кошиць, за межами України стали відомі хоріві обробки Миколи Дмитровича Леонтовича.

Тимофій Тараненко, студент КНУБА

Марію Заньковецьку не можна було не любити. Репертуар її налічував понад 30 ролей. 1900р.

Тимофій Тараненко, студент КНУБА

НАШ САЙТ В ІНТЕРНЕТІ: www.knuba.edu.ua; e-mail: arh_bud@knuba.edu.ua

Засновник — Київський національний університет будівництва і архітектури
Свідоцтво про реєстрацію: КІ, № 137 від 20.12.1995 р.

Редакція може публікувати матеріали, не поділяючи точки зору автора.
Редакція лишає за собою право редагувати і скорочувати матеріали авторів.
Зам. 32-01-14. Тир. 750. Верстка та друк ТОВ фірма «Антологія», вул. Маршала Гречка, 13.

Редактор Ірина Герасченкова
Адреса редакції: 03180, м. Київ-180, Повітрофлотський проспект, 31, кімн. 608а, тел. 241-55-35